

DOF - Dansk Ornitologisk Forening

Nyt sangsvanepar fundet på første atlaslejr

Den første atlaslejr under Atlas III blev afholdt i juni 2014. Lejren fandt sted i Vesthimmerland, et område med langt mellem de kvadratansvarlige, og strakte sig over en uge. Området bød blandt andet på ynglende sangsvane, sortstrubet bynkefugl, svaleklire, grønspætte og rød glente.

Den 11.-17. juni indlogerede 12 aktive ornitologer sig på Himmerlandsstiens Feriecenter med det formål at dække 34 kvadrater i Vesthimmerland, hvor kragerne vender.

Det resulterede i over 2000 nye observationer i atlasbasen, heriblandt flere fund af otte af de 18 arter, der under Atlas III skal kortlægges over hele landet.

Der kom således flere sikre, sandsynlige eller mulige ynglefund af krikand, lille præstekrave, svaleklire, natravn, isfugl, vendehals, bjergvipstjert og sortstrubet bynkefugl i notesbøgerne.

Her ses en flok deltagere i fuld gang med at føje observationer til de tomme kvadrater, som blev dækket under atlaslejren i juni 2014. Foto: Nathia Brandtberg.

Atlaslejrens formål var at dække de almindeligt udbredte ynglefugle i kvadrater, der ikke forventes besøgt på almindelig vis, og som er uden kvadratansvarlige.

Bjarne Nielsen, lokalkoordinator i Sønderjylland & deltager i atlaslejren, har udarbejdet kort og tabeller over fordelingen af ynglefund. Disse kan ses [her](#), [her](#) og [her](#).

Nyt sangsvanepar

Allerede på atlaslejrens første feltdag blev der gjort et usædvanligt fund. En af atlaslejrens deltagere, som sågar havde fødselsdag den dag, observerede et sangsvanepar med unger gående hen over en mark.

Ved første øjekast gik jeg ud fra, at det var en knopsvanefamilie, men da jeg sænkede kikkerten, gik det op for mig, at der var noget usædvanligt ved svanefamilien. Jeg kiggede derefter i kikkerten igen og opdagede deres gule næb!

Tilfældigvis var den ene af DOF's artscoordinatorer for sangsvane deltager i lejren, og han kunne fastslå, at der var tale om et hidtil ukendt ynglepar af sangsvane.

En cykeltur på 20 kilometer udgjorde lejrens første natlyt. Her blev der hørt vagtel, natravn, nattergal, gøg, grønbenet rørhøne og skovhornugle med unger.

Næste natlyt foregik i bil, hvor også græshoppesanger, dobbeltbekkasin, kærsanger og natugle kunne høres på en smuk hede under månens opgang.

Der er en meget god grund til, at natlyt ikke hedder natobs. Foto: Nathia Brandtberg.

Under dækningen af de herreløse kvadrater blev der tilbagelagt flere hundrede kilometer. Thomas Vikstrøm fra atlasteamet konstaterede, at han havde cyklet 40-50 kilometer om dagen på sin jagt efter ynglende fugle.

Undervejs stødte han på en meget venlig landmand, som inviterede ham indenfor og stolt viste reder af landsvale, bysvale, og gråspurv, der ellers er en noget sjælden ynglefugl i det åbne land.

Denne landmand (bagest) fremviste staldens ynglefugle. Foto: Nathia Brandtberg.

Under aftenmaden blev der livligt fortalt om dagens mest interessante ynglefund, mens maden fra den nærtliggende kro blev nydt med velbehag efter mange solfyldte timer i felten.

I et træ så jeg et spættehul. Det var noget stort, og da jeg besøgte stedet anden gang, opdagede jeg en grønspætte ved hullet og hørte unger kalde...

Atlas III's første lejr var en succes. Alle de 34 kvadrater blev besøgt som planlagt, og der blev gået TimeTælleTure i de 29. Tre af deltagerne valgte efterfølgende at blive kvadratansvarlige for fem af de besøgte kvadrater.

I sagens natur mangler der dog selvfølgelig stadig at blive gået en vinter- og en tidlig yngletids-TimeTælleTur i alle de besøgte kvadrater - så skulle du lægge vejen forbi Vesthimmerland en tidlig morgen, når solen lige er stået op, kan du overveje at afsætte en time i fuglenes tegn.

Selve lejren lå i det grønmarkerede kvadrat. De øvrige kvadrater, som blev besøgt under lejren, er CC40, CC50, CC60, CC70, CD29, CD49, CD59, CD69, CD79, CD89, CD28, CD48, CD58, CD68, CD78, CD88, CD27, CD37, CD47, CD57, CD77, CD87, CD97, DD07, CD56, CD76, CD86, CD96, DD06, CD45, CD55, CD65, CD75 og CD85.

En stor tak til lejrens 12 deltagere, som ydede en kæmpe stor indsats og leverede en masse hyggelige stunder med gode historier og anekdoter.

De følgende tre år vil succesen blive gentaget årligt. Beliggenhed og tidspunkt bliver annonceret på atlashjemmesiden og her på Pandion.

Læs også Svend Erik Mikkelsens beretning fra lejren: [Første Atlas-lejr er afholdt](#).

 Dato:
01. 07. 2014

 Skrevet af:
Nathia Brandtberg

 Fotos af:
Svend Erik Mikkelsen
Nathia Brandtberg

 Emner:
DOF'S PROJEKTER

 Tags:
ATLAS III, DANSKE YNGLEFUGLE, DE 18 ARTER, SANGSVANE

Kilder

[Atlasbasen](#)

[Læs mere om Atlas III](#)

[Læs også en deltagers beretning fra atlaslejren](#)